

De eerste Witvleugelsterns *Chlidonias leucopterus* voor Noordwest-Brabant

Op 20 mei 2007 werden 2 Witvleugelsterns waargenomen op de grote plas van het Bos van Aa te Zemst (Vlaams-Brabant). Deze waarneming kaderde in een influx van de soort in de lage landen in de periode van 17 tot 23 mei 2007 (trektellen.nl). Indien gehomologeerd door het BAHC is dit voor NW-Brabant een nieuwkomer (De Nieuwsgier nr. 49).

Ook voor mij was dit de eerste kennismaking met Witvleugelstern. Eerder had ik de gelegenheid soorten als Visdief *Sterna hirundo*, Dwergstern *Sterna albifrons*, Grote Stern *Sterna sandwicensis*, Zwarte Stern *Chlidonias niger* en Witwangstern *Chlidonias leucopterus* in binnen- en/of buitenland te bekijken.

Het Bos van Aa is een vrij grote zandwinningput die de uitbater gedeeltelijk aan het opvullen is en ondertussen (en paradoxaal genoeg) door het Agentschap voor Natuur en Bos als een natuurontwikkelingsgebied beheerd wordt. Het is gelegen aan de Willebroekse Vaart dat aansluit op het kanaal Brussel-Charleroi en zodoende de Samber en het Canal du Centre met de Schelde verbindt. Vanaf Brussel heeft deze waterweg het statuut van Zeekanaal verworven. Waar het Bos van Aa aan het kanaal grenst, t.t.z. tussen Vilvoorde en de monding in de Schelde, volgt deze overwegend een NW-richting en dit over een strook van meer dan 25 km.

Sinds eind jaren '70 bezoek ik geregeld het gebied met een lange onderbreking in de jaren '90 wegens jachtperikelen. In 2006 kon op de dijk dan ook een trektelpost het levenslicht zien. Deze wordt vooral in het voorjaar bemand (trektellen.nl).

Vrijwel ieder jaar worden er op trek Zwarte Sterns en Visdieven gezien. In 2007 kon ik er nog op 11 mei 3 Visdieven en op 19 en 26 mei resp. 1 en 4 Zwarte Sterns waarnemen.

De 2 Witvleugelsterns die op 20 mei verschenen, werden opgemerkt door hun 'sternachtig' geroep. Geconcentreerd op andere kenmerken, heb ik echter nagelaten om aan dit geluid verdere aandacht te besteden.

De vogels werden snel gevonden en waren van het 'type zwarte stern' (moerasstern). Het is een reflex om bij het waarnemen van zulke sterns naar de kleur van de ondervleugeldekveren en de rug te kijken. Bij alle exemplaren die ik tot nu toe in de loop der jaren had waargenomen (enkele tientallen vogels) was dit altijd grijs. Voor het eerst noteerde ik duidelijke zwarte ondervleugeldekveren en een zwarte rug die

even donker waren dan de zwarte kop en het zwarte lichaam. De rug contrasteerde sterk met de lichte staart en de lichte bovenkant van de vleugels. De ondervleugeldekveren waren opvallend donkerder dan de hand- en armpennen op de onderzijde van de vleugels.

De waarnemingsduur (ca. een minuut) en mogelijk ook de waarnemingsafstand (100 à 500m) waren spijtig genoeg resp. te kort en te ver om verdere verschilpunten met Zwarte Stern (vorm van de staart, grootte van de snavel, ...) te registreren. Ook bemoeilijkte een aantal wilgen vlakbij de telpost een volledige beschrijving van de vogels.

In de korte tijdspanne dat de vogels werden waargenomen, vlogen de Witvleugelsterns sierlijk en steeds samen over een deel van de plas. Ze vlogen laag, een rondje vliegend en nu en dan iets wegpikkend van het wateroppervlak. Ze verlieten het gebied hoog in noordelijke richting omstreeks 10u20.

Het weer op 20 mei 2007: zonnig maar toenemende bewolking. Lichte O- tot NO-wind. Temperatuur oplopend van 7° tot ca 19° C.(aanvullende weersbeschrijving telpost Kruiskouter Relegem, eveneens in NW-Brabant gelegen).

De vogels werden bekeken met volgend apparatuur:

Leitz Televid 77 - B 32 x WW
Swavarovski SLC 10 x 50 WB

Maurice Segers – A. Van Campenhoutlaan 24 – 1860 Meise - Tel.: 02 269 78 16
Maurice.segers@skynet.be

© Natuurpunt Vogelwerkgroep Noordwest-Brabant

www.vogelwerkgroepnwb.be